Dosarul nr.2-1960/2024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

17 decembrie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul - Nadejda Mazur
Grefier - Inga Cucuetu
Cu participarea
Avocatului: - Veaceslav Nemerenco
examinând în şedinţă publică pricina civilă la cererea
Mocanu Victor către S.A.”Bucuria” privind recuperarea prejudiciului în urma accidentului de muncă,

A CONSTATAT:

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 24 ianuarie 2024, avocatul Veaceslav Nemerenco, în interesele reclamantului Mocanu Victor, a înaintat o cerere de chemare în judecată către S.A. “Bucuria” privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat în urma accidentului de muncă, prin care a solicitat să se constate vinovăția delictuală a SA “Bucuria” în producerea accidentului de muncă din *****, să se încaseze de la SA “Bucuria” în beneficiul lui Mocanu Victor suma de ***** lei cu titlu de indemnizație unică în legătură cu pierderea capacității de muncă în urma accidentului, suma de ***** lei lunar, începând cu 27.05.***** și până la schimbarea situației – cu titlu de compensație viageră pentru venitul ratat, suma de ***** lei cu titlu de prejudiciu moral și chletuielile de asistență juridică în sumă de ***** lei.
2. În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, în fapt, a fost angajat de către SA „Bucuria" în funcția de lăcătuș la data de 29.10.2012 prin ordinul nr. ***** și eliberat din funcție la data de 26.05.*****, prin ordinul nr. *****;
3. La data de *****, reclamantul fiind angajat al S.A. „Bucuria", în timpul îndeplinirii obligațiunilor de muncă, a devenit victimă a unui accident de muncă. În urma accidentului de muncă reclamantul a suferit amputarea completă traumatica a degetului II și degetului III la falanga proximală a mâinii drepte, plăgi scalpante degetul IV mâinii drepte.
4. Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a stabilit, prin Certificatul privind pierderea capacității de muncă ca urmare a accidentului de muncă sau a bolii profesionale, nr. CP2300081 din 13.09.*****, pierderea de către reclamant a capacității de muncă în mărime de 15%.
5. La data de 04.10.***** reclamantul a depus la Societatea pe Acțiuni „Bucuria" cerere privind plata indemnizației unice, în legătură cu pierderea capacității de muncă în urma accidentului de muncă produs la data de *****, în sumă de 87 160 lei.
6. La data de 30.10.***** reclamantului i-a fost adus la cunoștință ordinul nr. 244 din 26.10.***** și achitată suma de ***** lei cu titlu de indemnizație unică.
7. La data de 17.11.***** reclamantul s-a adresat către Societatea pe Acțiuni „Bucuria" cu cerere privind plata integrală a indemnizației unice în legătură cu pierderea

capacității de muncă în urma accidentului de muncă, repararea venitului ratat prin compensarea viageră și repararea prejudiciului moral, cerere prin care a solicitat: *“1 . Plata integrală a indemnizației unice, în legătură cu pierderea capacității de muncă în urma accidentului de muncă produs la data de *****, în sumă de 87 160 (optzeci și șapte mii una sută șaizeci) lei, prin achitarea suplimentară a sumei de ***** (patruzeci și trei mii cinci sute optzeci) lei. 2. Repararea venitului ratat prin stabilirea compensației viagere în mărime de 15 % din salariul mediu lunar calculat până la data de ***** și dispunerea achitării lunare începând cu data eliberării din serviciu și până la schimbarea situației. 3. Repararea prejudiciului moral prin achitarea sumei de ***** (una sută cincizeci mii) lei. 4. Remiterea în adresa mea copiile autentificate a următoarelor acte: -- contractul individual de muncă încheiat cu mine; --ordinului de angajare în serviciu; -- ordin de eliberare din serviciu; -- certificat privind mărimea salariului net pentru perioada aprilie 2020 — mai 2021.”*

8. La data de 22.12.*****, prin poștă, reclamantul a recepționat răspunsul Societății pe Acțiuni „Bucuria" nr. 01.08./372 din 15.12.***** și înscrisurile solicitate. Conform răspunsului parvenit solicitările reclamantului au fost respinse de către Societatea pe Acțiuni „Bucuria", fapt care îl face nevoit să înainteze prezenta acțiune în judecată.

9. În legătură cu solicitarea de a se constatata vinovăția civil delictuală a Societății pe Acțiuni „Bucuria" în producerea accidentului de muncă din *****, reprezentantul reclamantului menționează că, pretenția dată urmează a fi admisă, or Inspectoratul de Stat al Muncii, conform Procesul verbal privind cercetarea accidentului de muncă grav, nr. C-2021 - PVA-93 din 30 iulie 2021, a constatat*:„6. Accidentul grav suferit la data de 25 iunie 2021 de către lăcătușul instalator tehnica sanitară Mocanu Victor, angajat al SA „Bucuria", a avut loc pe teritoriul adiacent al SA „Bucuria", hala de producere nr. l , în sectorul de producere „Varia”.”* Accidentul de muncă a avut loc în timpul îndeplinirii lucrărilor de instalare a suporturilor pentru țevi la linia de apă caldă și rece pentru hala de producere nr. l. *„7. Cauzele producerii accidentului dependente de: 7.1 executant Prezența la lucru sub influența alcoolului. Expunere, în afara sarcinilor de muncă prin deplasare/staționare în locuri/zone cu pericol permanent/temporar. Nerespectarea normelor de securitate și sănătate în muncă.7.2 mijloace de producție Mișcări ale mașinilor, mecanismelor, în funcționare normală. Cauze dependente de mijloacele de producție nespecificate. 7.3 sarcina de muncă Controlul insuficient privind respectarea normelor și cerințelor de securitate și sănătate în muncă. Neasigurarea întreținerii și exploatării corespunzătoare a mijloacelor de producție. Tolerarea abaterilor de la respectarea normelor de securitate a muncii.*

10. Reprezentantul reclamantului subliniază că, potrivit pct. 8 din procesul-verbal privind cercetarea accidentului grav de muncă, persoanele care au încălcat prevederile actelor legislative și altor acte normative din domeniul muncii: l) Mocanu Victor lăcătuș instalator tehnica sanitară, care aflîndu-se sub influența băuturilor alcoolice, a hotărît să conecteze prelungitorul la curentul electric prin fereastra ventilatorului care se afla în funcțiune, astfel expunîndu-și în pericol propria persoană și a celorlalți colegi, prin ce a încălcat pct.1.8 din Instrucțiunea de securitate și sănătate în muncă nr. 45 la deplasarea pe teritoriul, cît și în încăperile de producere si auxiliare; 2) Vești Rodica, maistru secția termoenergetică care a efectuat insuficient controlul îndeplinirii lucrărilor de către lucrătorii din subordine, astfel Mocanu V. aflîndu-se sub influența băuturilor alcoolice la locul de muncă, prin ce se încalcă pct.27.l - 27.6 din Cap. XXVII Maistrului din Regulamentul cu privire la obligațiuni, drepturi și responsabilități ale lucrătorilor SA “Bucuria" în domeniul securității și sănătății în muncă MP-611-18; 3) Patraș V., sef secție de producere nr.l- care nu a asigurat întreținerea si

exploatarea corespunzătoare a echipamentului de lucru, a admis exploatarea ventilatorului fără dispozitiv de potecție - prin ce se încalcă pct.14 din Cerințe Minime de securitate și sănătate aplicabile echipamentului de muncă din Hotărîrea Guvernului Nr. 603 din 11-08-2011 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă la locul de muncă pct.24.8 din Cap. XXIV Sefului secției de producere din regulamentul cu privire la obligațiuni, drepturi si responsabilități ale lucrătorilor SA "Bucuria" în domeniul securității si sănătății în muncă MP-611-18."

11. Reiterează faptul că, accidentul de muncă s-a produs datorită îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu din domeniul securității și sănătății în muncă de către angajații întreprinderii SA "Bucuria". Astfel SA „Bucuria" are o culpă în modul cum a instruit și a supravegheat activitatea angajaților, or art. 10 alin. (l) al Legii securității și sănătății în muncă,nr. 186-XVI din 10.07.2008 și art. 2005 alin. (l) CC prevăd: *,,Articolul 10. Obligații generale (l) În cadrul realizării responsabilităților, angajatorul este obligat: a) să asigure aplicarea dispozițiilor actelor normative de securitate şi sănătate în muncă, relevante domeniului de activitate, particularităților procesului de muncă şi elementelor sistemului de muncă: om, echipamente de muncă, sarcină de muncă, mediu de muncă; b) să adopte și să aplice acte de securitate şi sănătate în muncă interne în cazul lipsei unor acte normative naționale sau ramurale relevante domeniului de activitate;c) să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea securității şi sănătății în muncă a lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, pentru asigurarea informării şi a instruirii, precum și pentru asigurarea mijloacelor necesare.* Iar potrivit articolului 2005, r*ăspunderea comitentului pentru fapta prepusului (l) Comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăție, iar în cazurile expres prevăzute de lege fără vinovăție, de către administratorul, salariatul său sau o altă persoană subordonată comitentului (prepus) în funcțiile care i s-au încredințat. "*

12. Așadar, la caz reclamantul consideră că sunt întrunite condițiile generale ale răspunderii civile delictuale pentru fapta comisă și anume: existența prejudiciului, existența unei fapte ilicite a prepusului; existența raportului de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu, și existența vinovăției prepusului în săvârșirea faptei ilicite.

13. Cu privire la pretenția reclamantului de a se încasa de la Societătii pe Actiuni „Bucuria", în beneficiul lui Mocanu Victor, suma de ***** lei - cu titlu de indemnizație unică în legătură cu pierderea capacității de muncă în urma accidentului de muncă produs la data de *****, acesta menționează că pretenția dată urmează a fi admisă, or: Inspectoratul de Stat al Muncii, conform procesului- verbal privind cercetarea accidentului de muncă grav, nr. C-2021-PVA-93 din 30 iulie 2021, a constatat că responsabil de accidentul de muncă, prin nerespectarea actelor legislative și altor acte normative din domeniu muncii, sunt: l) Reclamantul, Mocanu Victor, lăcătuș instalator tehnica sanitară; 2) Veșca Rodica, maistru secția termoenergetică; 3) Patraș Victor, șef secție de producere nr. l .

14. Totodată, reclamantul nu este de acord cu cuantumul indemnizației unice stabilite și achitate conform Ordinul nr. 244 din 26.10.*****, or prin cererea de plată a indemnizației unice a solicitat suma de 87 160 lei, sumă calculată cu luare în considerație a gradului de vinovăție ce-i revine și anume suma indemnizației unice solicitate a fost micșorată cu 1/3 din suma care urma să-i fie achitată dacă accidentul de muncă s-ar fi produs doar din vina întreprinderii și care ar fi fost în mărime de ***** 740 lei. Suma de 87 160 lei rezultă din calculul: 8716 lei x 15 / 3x2 87 160 lei, unde: -- 8716 lei - cuantumul salariului mediu lunar

pe economie, prognozat pentru anul 2021; -- 15 — procentul de pierdere a capacității de muncă.

15. De asemenea, reclamantul accentuează că, în ordinul nr. 244 din 26.10.***** nu se conține motivația care stă la baza calculării cuantumului indemnizației unice în sumă de ***** lei.

16. În acest context, reclamantul solicită plata indemnizației unice în legătură cu pierderea capacității de muncă în urma accidentului de muncă în temeiul art. 18 al Legii securității și sănătății în muncă, nr. 186-XVI din 10.07.2008, pct. pct. 1 , 5, 7, 15, 18, 19, 20 din Regulamentul cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale, regulament aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.513 din 11 august 1993.

17. Cu referire la solicitarea reclamantului de încasare de la Societatea pe Acțiuni „Bucuria" a sumei de ***** lei lunar, începând cu 27.05.***** și până la schimbarea situației, cu titlu de compensație viageră pentru venitul ratat în urma accidentului de muncă produs la data de *****, acesta și-a întemeiat pretenția pe prevederile art. 1998, 2013, 2028, 2029 CC și art. 196 CM.

18. Așadar, datorită faptului că, în rezultatul accidentului de muncă reclamantului i s-a redus capacitatea de muncă cu 15 %, acesta solicită recuperarea venitului ratat prin stabilirea compensației viagere în mărime de 15% din salariul mediu net lunar, calculat până la data de ***** și dispunerea achitării lunare începând cu data eliberării din serviciu - 27.05.***** și pînă la schimbarea situației. Conform adeveverinței nr. 146 din 21.11.*****, eliberată de SA „Bucuria", venitul lunar net din muncă al reclamantului din ultimul an, înainte de reducerea capacității de muncă, a constituit suma de 4666,66 lei- sumă care rezultă din calculul: 55999,95 lei/12 = 4666,66 lei; unde 55999,95 lei constituie salariul net pe perioada iulie 2020 – mai 2021. Compensația viageră în mărime de 15% din salariul mediu net lunar calculat până la data de ***** constituie ***** lei, sumă care rezultă din calculul: 4666,66 lei * 15% = ***** lei.

19. În partea cererii cu privire la încasarea prejudiciului moral în sumă de ***** lei, reclamantul consideră că pretenția urmează a fi admisă, or, în urma accidentului de muncă reclamantul a suferit amputarea completă traumatica a degetului II și degetul III la falanga proximală a mâinii drepte, plăgi scalpante degetul IV mâinii drepte. Astfel, i-a fost mutilată pe viață mâna dreaptă, i s-a diminuat capacitatea de muncă cu 15 %. Ca rezultat al traumelor cauzate reclamnatul menționează că a fost supus la mari suferințe fizice și psihice, suferințe legate de durerile insuportabile pe perioada tratamentului, mutilarea pe viață a mâinii drepte și diminuarea capacității de muncă. Astfel i s-a cauzat un prejudiciu moral, pe care îl apreciză la suma de ***** lei. Pretenția și-o întemeiază pe prevederile art. 1998, 2013 alin. (1), (2),2028, 2029 alin. (1), 2036 alin. (1), (2) și 2037 din Codul civil.

20. În ședința de judecată reprezentantul reclamantului a susținut acțiunea din motivele d e drept și d e fapt invocate și a solicitat admiterea.

21. Reprezentantul pârâtei, Tapalaga Victoria, împuternicită conform procurii nr. 01-08/380 din 27.12.***** (f.d. 67), nu a recunoscut acțiunea, o consider neîntemeiată din faptele indicate în refrință.Cu referire la pretenția reclamantului de a constata vinovăția civil delictuală a SA "Bucuria" în producerea accidentului din *****, a invocat că, fostul salariat Mocanu Victor, a fost angajat la SA "Bucuria" la data de 01.11.2012 în calitate de lăcătuș, ulterior lăcătuș instalator tehnica sanitară, a fost semnat bilateral contractului

individual de muncă. Potrivit p.9 al contractului individual de muncă, salariatul era obligat să îndeplinească obligațiile prevăzute în alin.(2) al art.9 din Codul Muncii al RM, privind următoarele: (2) Salariatul este obligat: a) să-și îndeplinească conștiincios obligațiile de muncă prevăzute de contractul individual de muncă; b) să îndeplinească normele de muncă stabilite; c) să respecte cerințele regulamentului intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator, … d) să respecte disciplina muncii; d l) să manifeste un comportament nediscriminatoriu în raport cu ceilalți salariați și cu angajatorul; d2) să respecte dreptul la demnitate în muncă al celorlalți salariați; e) să respecte cerințele de securitatea și sănătatea în muncă; f) să manifeste o atitudine gospodărească față de bunurile angajatorului și ale altor salariați; g) să informeze de îndată angajatorul sau conducătorul nemijlocit despre orice situație care prezintă pericol pentru viața și sănătatea oamenilor sau pentru integritatea patrimoniului angajatorului; i) să îndeplinească alte obligații prevăzute de legislația în vigoare, de contractul colectiv de muncă și dc convențiile colective. În corespundere cu fișa postului FP 5.5.1-207 -06-2018 reclamantul era obligat să execute următoarele obligațiuni funcționale: p.2.1. Înaintea începerii lucrului, lăcătușul-instalator tehnică sanitară verifică funcționarea utilajului, înlătură tpate obiectele străine de lângă acesta. p.2.3 Înainte de a începe lucrul, efectuează controlul vizual și lucrul în gol a utilajului. p.2.14. Se interzice:a) Deplasarea muncitorilor în afara zonei de lucru fără permisiunea șefului secției. p.3.4. A raporta conducerii secției despre toate încălcările sau neajunsurile depistate în timpul exercitării obligațiunilor de serviciu. Responsabilități: 4.2. Poartă răspundere în caz de neîndeplinire a actualei fișei de post, instrucțiunilor tehnicii securității în muncă și antiincendiare.Reiterează că, din conținutul cererii de chemare în judecată reclamantul nu explică în mod cert și concret cerința sa, lipsită de argumente temeinice și probe, cu privire la constatarea vinovăției delictuale a pârâtului. Deoarece, răspunderea civilă delictuală apare în situația în care unei persoane i s-a cauzat un prejudiciu printr-o faptă ilicită extra-contractuală. Dar, în cazul dat la producerea accidentului de muncă între reclamant și pârât exista un contract de muncă individual, unde ambele părți și-au asumat anumite obligațiuni și responsabilități (Hot.Plenului CSJ al RM nr.11 din 03.10.2005). Mai mult ca atât, ca dovadă în acest sens ne servește drept temei art.9 alin.(3) al Legii nr.186 din 10.07.2008 a securității și sănătății în muncă, care prevede că, obligațiile lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă nu aduc atingere principiului responsabilității angajatorului. Ca urmare, a prevederilor art.10 din aceeași Lege, pârâtul și-a onorat pe deplin obligațiunile asumate față de reclamant fiind informat și instruit periodic, sub semnătură, potrivit prevederilor art.14-informarea lucrătorilor și art. 17- instruirea lucrătorilor, fapt confirmat prin procesul verbal nr.C-2021-PVA-93 din 30.07.*****, prin care inspectorul a cercetat cazul dat.

22. Consideră că, din partea reclamantului a fost o interpretare vădit eronată pentru a duce toată responsabilitatea și vinovăția asupra pârâtului. Iar, un argument juridic în acest sens sunt prevederile art.20 al Codului Civil al RM, unde în alin.(l) se indică că, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa, săvârșită cu vinovăție sub forma intenției sau imprudenței. Dar, fapta săvârșită de reclamant, întrunește elementele prevăzute în alin.(2) art. 20 Cod Civil, care menționează expres că ,,Fapta este săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit și le-a admis, în mod conștient, survenirea acestor urmări. În alin. (4), art. 20, Codul Civil al RM, se menționează că, fapta este săvârșită din culpă gravă dacă persoana a săvârșit-o cu o profundă lipsă de prudență de care, în împrejurările cazului, era evident că trebuia să dea dovadă.

23. Mai subliniază reprezentatul pârâtului că, producerea accidentului de muncă din data de ***** se datorează vinovăției sub formă de culpă gravă a lui Mocanu Victor, care: și-a permis să se afle la locul de muncă în stare de ebrietate gravă „fără să își dea seama de pericol, expunându-și în pericol propria persoană"; la proprie idee a intervenit în funcționarea ventilatorului instalat în fereastra secției de producere, a propus să conecteze prelungitorul folosind o gaură mică în plasa de protecție a ferestrei ventilatorului din secția de producere, conștientizînd încălcarea gravă a normelor securității muncii. Chiar dacă ventilatorul nu a fost acoperit de un dispozitiv de siguranța, acesta nu era la îndemâna angajaților, fiind plasat la o înălțime suficientă, care, în așa mod, excludea accesul liber al persoanelor neautorizate și reducea riscurile eventuale de traumare.

24. Mai menționează că, reclamantul s-a urcat la ventilator și nu s-a asigurat că ventilatorul este oprit, ceea ce este încă o abatere de la normele securității muncii, aduse la cunoșința reclamantului, și, pierzînd orientarea din cauza stării de ebrietate, a întins mîină dreaptă în zona de lucru a elicelor ventilatorului, admițînd astfel tăierea a două degete.Toate faptele enumerate mai sus sunt constatate în procesul-verbal de cercetare a accidentului de muncă, întocmit de către Inspectoratul de Stat al Muncii la 30.07.2021. Reclamantul a încălcat grav normele stabilite de pârât la nivel intern al întreprinderii în anume pct.l.8 al Instrucțiunii de securitate și sănătate în muncă nr.45 din 16.03.2021, unde este prevăzut că „Angajații aflați în încăperile de producție, auxiliare, sanitar sociale pe teritoriul adiacent sunt obligați să respecte cerințele Regulamentului intern al întreprinderii. Este interzis consumul de băuturi alcoolice, droguri la serviciu". In așa mod reclamantul în urma nerespectării acestor prevederi ,cât și altor norme ale legislației în vigoare și-a pus viața și sănătatea persoanală în pericol, cât și a celor din jur.

25. Pârâtul accentuează că, în procesul-verbal nr.C-2021-PVA-93 din 30.07.***** de cercetare a accidentului de muncă, au fost menționate 3 persoane care au încălcat prevederile actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii: unul este reclamantul și 2 persoane din cadrul întreprinderii: maistrul STE- Vești Rodica și șeful secției de Producere nr.l- Patraș Victor. La momentul producerii accidentului maistrul STE Vești Rodica îndeplinea temporar obligațiile șefului Secței termo energetice, (în perioada 14.06.2021 — 30.06.2021). Totodată în p.8 al procesului-verbal de cercetare a accidentului, în alin.(2), se menționează că maistrul STE Vești Rodica a îndeplinit insuficient controlul îndeplinirii lucrărilor de către lucrătorii din subordinea STE, ceea ce nu corespunde realității. Sarcina de lucru primită la data de ***** repartizată brigăzii (Șarcanean Vitalie, Roșior Evsei și Mocanu Victor) a fost transmisă de către brigadirul Eremia Gh. În așa mod maistrul STE Vești Rodica nu avea de unde să cunoască pe moment sau să îl supravegheze în mod constant pe dl Mocanu V., deoarece dânsa trebuia să îndeplinească temporar obligațiunile șefului STE. Iar, potrivit prevederilor cap.XXVIII al Regulamentului cu privire la obligațiuni, drepturi și responsabilități ale lucrătorilor SA"Bucuria" în domeniul SSM, brigadirul are responsabilitatea de respectare de către salariați a normelor SSM și organizează lucrul membrilor brigăzii.Plus la aceasta, lucrul care urma să fie efectuat de către reclamant, în calitate de lăcătuș instalator tehnică sanitară, era prevăzut în afara secției de producere nr. l, reclamantul nu a avut dreptul să se deplaseze fără învoire pe teritoriul acestei secții , al cărei conducător este dl Patraș Victor. Mai mult, în procesul —verbal întocmit de inspecție, nu este indicat faptul că întreprinderea este vinovată sau urmează să achite careva amenzi, ca urmare a producerii acestui accident. Consideră că, este necesar de pus întrebarea între o răspundere subiectivă și cea obiectivă, cea dintâi fiind caracterizată prin existenta unei culpe,

fiind necesar ca aceasta să fie constatată, obligatoriu fiind ca în cadrul unei răspunderi subiective fapta prejudiciabilă să fie culpabilă. Pentru ca răspunderea civilă a celui care a cauzat un prejudiciu să fie angajată, nu este destul să fi existat o faptă ilicită aflată în raport de cauzalitate cu prejudiciul ce a fost produs, fiind necesar ca această faptă să poată fi imputată autorului ei, fiind necesar ca autorul să fi avut o vină atunci când a săvârșit-o, acționând cu vinovăție. Obligația de a răspunde pentru prejudiciile ce au fost cauzate datorită neexecutării contractuale este legată de neexecutarea culpabilă a obligațiilor asumate. În așa mod, reclamantul și-a asumat careva obligațiuni, și în mod deosebit, ca salariat a avut următoarele obligații prevăzute art. 19 alin. (2) din Legea RM nr. 186-XVI/2008): a) să utilizeze corect mașinile, aparatele, uneltele, substanțele periculoase, echipamentele de transport și alte mijloace de producție; b) să utilizeze corect echipamentul individual de protecție pus la dispoziție și, după utilizare, să îl înapoieze sau să îl pună la locul destinat pentru păstrare; c) să excludă deconectarea, schimbarea sau mutarea arbitrară a dispozitivelor de protecție ale mașinilor, aparatelor, uneltelor, instalațiilor, clădirilor și altor construcții, precum și să utilizeze corect aceste dispozitive; d) să comunice imediat angajatorului și/sau lucrătorilor desemnați orice situație de muncă pe care au motive întemeiate să o considere un pericol grav pentru s ecuritate și sănătate, precum și orice defecțiuni ale sistemelor de protecție. La cercetarea accidentului de muncă, în procesul- verbal din 30.07.2021 sunt probe sub formă de fotografli a aparatului de ventilare care are buton de conectare și deconectare. Dar în cazul dat, reclamantul era obligat să utilize corect mașinile, aparatele necesare sau să informeze șefii secției despre apariția unor eventuale pericole sau riscuri, asupra sănătății și vieții personale. Potrivit alin.(2) art. 2026 Cod Civil , dacă culpa gravă a persoanei vătămate a contribuit la producerea prejudiciului sau la agravarea lui, despăgubirea se reduce potrivit gradului vinovăție a persoanei vătămate. Cele trei abateri la rînd (starea de ebrietate, intervenirea printr-o modalitate periculoasă în funcționarea utilajelor cu încălcarea normelor de securitate, lasarea utilajului de ventilație să funcționeze pe timpul intervenirii în funcționarea acestuia) săvîrșite pe parcursul zilei de ***** de către Mocanu Victor, care au dus la producerea accidentului de muncă, se apreciază ca o culpă gravă în atîtă masură, încît reclamantul poartă vinovăție exclusivă în cauzarea prejudiciului. Lipsa plasei de protecție la ventilator nu este o condiție ce angajează răspunderea pîrîtului în producerea accidentului, deoarece mîina reclamantului a nimerit în ventilator nu la întîmplare, ci reclamantul în mod conștient s-a folosit de gaura mică în plasa de protecție pentru trecerea prizei cu cablul prelungitorului prin ventilator. Or, cu același success angajatul putea și să demonteze plasa de protecție pentru a atinge scopul acțiunii dorite.

26. Cu privire la încasarea de la S.A."BUCURIA" în beneficiul lui Mocanu Victor suma de ***** lei, cu titlu de indemnizație unică în legătură cu pierderea capacității de muncă în urma accidentului de muncă produs la data de *****, pârâtul subliniază că, conform ordinului nr.244 emis la data de 26.10.*****, pârâtul a achitat reclamantului indemnizația unică în sumă de ***** lei, în legătură cu pierderea capacității de muncă de 15%, în urma accidentului de muncă produs la data de *****. Calculul indemnizației unice a fost stabilit reieșind din prevederile art. 18 al Legii securității și sănătății în muncă nr.186 din 10.07.2008, în baza Hotărîrii Guvernului nr.513 din 11.08.1993 despre aprobarea Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau a unei afecțiuni profesionale. Cuantumul indemnizației unice a fost estimat în prealabil, însă în instanța de judecată se examinează dosarul penal privind nevinovăția lui Patraș V., șef secția

producere, care este învinuit de traumarea reclamantului. În cazul în care se v-a demonstra nevinovăția acestuia, S.A."Bucuria" v-a înainta o cerere în ordine de regres pentru restituirea sumei stabilite în mărime de *****,00 lei, ca indemnizație unică în legătură cu pierderea capacității de muncă. În urma achitării acestei indemnizații unice, sub nici o formă nu rezultă că angajatorul se face vinovat de accidentul de muncă care s-a produs la data de *****.

27. Pârâtul nu este de accord nici cu solicitarea reclamantului de a încasa de la S.A."BUCURIA" în beneficiul lui Mocanu Victor suma de ***** lei lunar, începând cu data de 27.05.***** și până la schimbarea situației – cu titlu de compensație viageră pentru venitul ratat în urma producerii accidentului de muncă produs la data de *****, astfel acesta consideră neîntemeiată solicitarea dată, deoarece la prezenta cerere de chemare in judecată lipsesc probe care ar determina faptul că reclamantul a avut venit ratat sau a fost în imposibilitatea de a se angaja la serviciu. Și anume refuz neîntemeiat de angajare, eliberare ilegală de la serviciu sau transfer ilegal la o altă muncă, înregistrare la evidența oficiului forței de muncă. În corespundere cu prevederile art.8 Codul Muncii al RM, se expune clar această aplicare și anume la angajarea persoanei este prevăzută interzicerea discriminării în sfera muncii; (l) În cadrul raporturilor de muncă acționează principiul egalității în drepturi a tuturor salariaților. Orice discriminare, directă sau indirectă, a salariatului pe criterii de sex, vîrstă, culoare a pielii, etnie, religie, opțiune politică, origine socială, domiciliu, dizabilitate, infectare cu HIV/SIDA, apartenență sau activitate sindicală, precum și pe alte criterii nelegate calitățile sale profesionale, este interzisă. Tot în acest, context putem face trimitere la Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60 din 30.03.2012, care stabilește clar principiile de angajare la serviciu și apariției a cazurilor de discriminare la angajare la serviciu.

28. Așa cum este prevăzut în articolul 33- dreptul la muncă al persoanelor cu dizabilități este garantat. Persoanele cu dizabilități se bucură de toate drepturile stabilite în Codul muncii și în celelalte acte normative din domeniu. Nimeni nu poate limita dreptul la muncă al persoanelor cu dizabilități, decît în baza prevederilor legislației în vigoare. Se interzice discriminarea pe criterii de dizabilitate referitor la toate aspectele si formele de încadrare în muncă, inclusiv la condițiile de recrutare, plasare, angajare și desfășurare a activității de muncă, la avansarea în carieră, la condițiile de sănătate și securitate la locul de muncă. Iar în art. 34 (l)- Plasarea în cîmpul muncii a persoanelor cu dizabilități se realizează fără discriminare, respectînd prevederile legislației în vigoare. (2) Persoanele cu dizabilități se încadrează în muncă conform pregătirii lor profesionale și a capacității lor de muncă, atestate prin certificatul de încadrare în grad de dizabilitate și conform recomandărilor conținute în programul individual de reabilitare și incluziune socială, emis de Consiliu sau structurile sale teritoriale. Recomandările Consiliului nu îngrădesc dreptul persoanei cu dizabilități de a obține statutul de șomer și de a beneficia de măsuri de ocupare a forței de muncă, indiferent de capacitatea de muncă păstrată, determinată de către Consiliu sau structurile sale teritoriale.

29. Suplimentar mai menționează că, anterior a aplicat față de reclamanat sancțiuni disciplinare în privința admiterii încălcării disciplinei muncii. În scopul responsabilizării reclamantului la data de 26.04.2018 prin ordinul nr.96 a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de mustrare, iar la data de 30.10.2018, prin ordinul nr.96, a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de mustrare aspră. Reclamantul în ambele cazuri a rugat să nu fie concediat, că pe viitor se va corecta. Prin urmare, după finisarea concediului medical, la data

de 21.12.2021, reclamantul a revenit la locul de muncă, în calitate de lăcătuș - instalator tehnică sanitară cat.5 în serviciul tehnico-sanitar, unde a fost posibil să își îndeplinească funcțiile stabilite conform Regulamentului intern al întreprinderii și conform fișei postului. În acest context, pârâtul subliniază, că activitatea reclamantului în cadrul S.A. "Bucuria" a fost întreruptă urmare a încălcării de către reclamant atât a normelor interne a întreprinderii, cât și a legislației în vigoare. Prin urmare, la data de 26.05.*****, S.A."BUCURIA", respectând prevederile legislației în vigoare, a emis ordinul nr. ***** privind aplicarea sancțiunii disciplinare cu desfacerea contractului individual de muncă în baza art.86 CMM lit.i) prezentarea la lucru în stare de ebrietate alcoolică, în stare cauzată de substanțe stupefiante sau toxice, stabilită în modul prevăzut la art. 76 lit. k).

30. Reieșind din faptul că reclamantul a pierdut capacitatea de muncă de 15%, el are capacitatea de muncă și nu are dreptul de a solicita renta viageră. Reclamantul a avut posibilitatea să muncească la S.A."Bucuria", daca era să își onoreze pe deplin obligațiunile contractuale și să respecte actele normative in vigoare.

31. Referitor la solocitarea reclamantului de a încasa de la S.A."BUCURIA" în beneficiul său, suma de ***** lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat în urma accidentului de muncă produs la data de *****, pârâtul specifică faptul că, conform, prevederilor art. 19 Cod civil , persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial… Prejudiciul de fapt constituie restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege, încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale, precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege. Pârâtul S.A."Bucuria" nu a încălcat sau lezat nici un drept sau interes al reclamantului ,prevăzut în legislația în vigoare. Plus la aceasta, aceste cerințe înaintate nu sunt demonstrate prin careva probe pertinente sau concludente, inclusiv din ce reiese prejudiciul moral în sumă de ***** lei suportat de reclamant. Pentru a angaja răspunderea patrimonială pentru daune morale este necesar să se dovedească elementele răspunderii civile, respectiv fapta ilicită a pârâtului, prejudiciul și legătura de cauzalitate.

32. Potrivit prevederilor contractului individual de muncă nr.5394 din 29.10.2012, pârâtul- angajatorul și-a exercitat față de reclamant, pe deplin obligațiile privind asigurarea protecției muncii precum ar fi organizarea serviciului pentru protecția muncii , asigurarea evaluării factorilor de risc la locurile de muncă, asigurarea informării fiecărui salariat asupra riscurilor la care acesta este supus în timpul desfășurării activității sale la locul de muncă , precum și asupra mesurilor preventive necesare; asigurarea instruirii salariaților în materie de protecție a muncii; asigurarea dotării salariaților cu echpament individual de protecție și de lucru. O formă importantă a răspunderii juridice civile este răspunderea civilă delictuală (extracontractuală), care reprezintă urmarea prejudiciului creat printr-un fapt ilicit, în afara existenței oricărei legături juridice preexistente între victimă și autor. Răspunderea pentru fapta altuia se poate angaja, deci, doar dacă în persoana celui pentru care se răspunde sunt întrunite condițiile răspunderii subiective, adică pentru fapta proprie. În cazul dat ne referim în situatia când autorul(reclamantul) prejudiciului este și victima accidentului dat.

33. Mai menționează că, reclamantul făcând trimitere la art.2013 din Codul Civil nu expune în totalmente inclusiv prevederile alin.(3) -Posesorul izvorului de pericol sporit nu răspunde pentru prejudiciul cauzat dacă demonstrează că izvorul de pericol sporit a ieșit din posesiunea lui ca urmare a acțiunilor ilicite ale unor terți. În acest caz, răspunderea revine persoanei care a dobîndit în mod ilicit izvorul de pericol sporit. În măsura în care posesorul izvorului de pericol sporit este vinovat de faptul că izvorul a ieșit din posesiunea lui, el va

răspunde pentru prejudiciu în mod solidar cu persoana care l-a dobîndit în posesiune în mod ilicit. Iar potrivit art. 1998 Cod Civil l) Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. 2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. Solicită respingerea ca neîntemeiată și lipsită de suport juridic, a cererii de chemare în judecată depusă de către Mocanu Victor către S.A"Bucuria".

Aprecierea instanței d e judecată

34. Studiind materialele dosarului, audiind poziția participanților la proces, depozițiile martorilor și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată, instanța de judecată conchide că cererea de chemare în judecată înaintată de Mocanu Victor către SA "Bucuria"privind repararea prejudiciului în urma accidentului de muncă, este întemeiată și urmează a fi admisă parțial, reieșind din următoarele motive:

35. Potrivit art.239 Cod de Procedură Civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

36. Articolul 241 alin.(1) Cod de Procedură Civilă prevede expres că instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în numele legii. Hotărîrea judecătorească trebuie să corespundă tuturor normele de drept, să fie clară, înţeleasă de părţile implicate în litigiu şi să răspundă în mod sigur şi expres la toate cererile şi obiecţiile formulate de reclamant şi pîrît (Principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84) 5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcţionării justiţiei, adoptate de Comitetul Miniştrilor al Consiliului Europei la 28.02.1984).

37. În cadrul examinării cauzei, s-a stabilit cu certitudine că, reclamantul a fost angajat de către SA „Bucuria" în funcția de lăcătuș la data de 29.10.2012 prin Ordinul nr. ***** (f.d. 36) și eliberat din funcție la data de 26.05.***** prin Ordinul nr. ***** (f.d 37).

38. La data de *****, reclamantul fiind angajat în calitate de lăcătuș instalator tehnica sanitară al S.A. „Bucuria", în timpul îndeplinirii obligațiunilor de muncă, aflîndu-se pe teritoriul adiacent al S.A. „Bucuria", hala de producere nr. 1 în sectorul de producere "Varia", a devenit victimă a unui accident de muncă.

39. Potrivit procesului- verbal nr. C-2021-PVA- 93 privind cercetarea accidentului de muncă grav, întocmit la data de 30 iulie 2021 de Inspectoratul de Stat al Muncii, s-a constatat că Mocanu Victor a suferit amputația traumatică completă a degetului II mîinii drepte la AIFP și degetul IIIa la falanga proximală (plăgi scalpante deg. IV mîinii drepte). Conform rezultatului analizei sîngelui la alcool nr. 170 din 02.07.2021, în sîngele cet. Mocanu Victor s-a depistat 1,17 g/l alcool etilic (f.d.16-18).

40. Potrivit Raportului de expertiză judiciară nr.202102D1177 din 05 august 2021 s-a constatat că amputația traumatică completă a degetului II mîinii drepte la AIFP și degetul IIIa la falanga proximală (plăgi scalpante deg. IV mîinii drepte), care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect tăietor – despicător, condiționează cet. Mocanu Victor pierderea capacității de muncă nu mai mult de 33% (f.d. 19-22).

41. Conform Certificatului privind procentul pierderii capacității de muncă ca urmare a accidentului de muncă sau a bolii profesionale nr. CP2300081 din 13.09.*****, eliberat de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, s-a stabilit că, cet. Mocanu Victor a.n. 1958 a pierdut capacitatea de muncă în proporție de 15%. (f.d. 23).

42. În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, reclamantul Mocanu Victor a expediat la data de 04.10.***** în adresa pârâtului SA "Bucuria"o cerere prin care a solicitat plata indemnizației unice, în legătură cu pierderea capacității de muncă în urma accidentului de muncă produs la data de *****, în sumă de 87 160 lei (f.d. 24-27).

43. Prin ordinul nr. 244 din 26.10.*****, emis de directorul general al SA „Bucuria" Ecaterina Cechina, s-a dispus a achita lui Mocanu Victor, fost angajat al întreprinderii, o indemnizație unică în sumă de ***** lei (f.d.29).

44. Ulterior, la data de 17.11.*****, Mocanu Victor a depus către SA „Bucuria" o cerere repetată prin care a solicitat plata integrală a indemmizației unice, repararea venitului ratat prin compensarea viageră și repararea prejudiciului moral (f.d. 30-33).

45. Este de menționat că, pârâtul a recepționat cererea reclamantului, și a oferit un răspuns prin care a satisfăcut parțial cerințele lui Mocanu Victor, și anume a expediat copia actelor pe care le-a solicitat Mocanu Victor (f.d. 34-45).

46. *În continuare, instanța de judecată subliniază că, reclamantul Mocanu Victor solicită în cadrul acțiunii civile costatarea vinovăției civil delictuale a pârâtului, încasarea indemnizației unice în sumă de 43 580, a compensației viagere în sumă de ***** lei lunar, a prejudiciului moral în sumă de ***** lei, precum și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6 000 lei.*

47. Conform art. 15 alin. (1) și (2) Cod Civil al Republicii Moldova, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluționare a litigiului dintre părţi pînă la adresare în instanţă de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract.

48. Iar, potrivit art. 16 lit. g) Cod Civil, apărarea dreptului civil se face prin repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.

49. În conformitate cu prevederile art. 19 alin. (1)-(3) Cod civil al RM, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic).

50. Conform dispozițiilor art. 1998 alin. (1) Codul Civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

51. Instanța reiterează că, sub incidența normei articolului 1998 Codul Civil (în vigoare din data de 01 martie 2019), cad toate raporturile de reparare a prejudiciului delictual, dacă nu există o normă specială menită să reglementeze anumite obligaţii delictuale, ţinând cont de specificul lor. Spre deosebire de răspunderea contractuală, care apare ca urmare a încălcării unei obligaţii concrete, stabilită prin contract, cea delictuală se angajează în rezultatul încălcării unei obligaţii legale cu caracter general (născută dintr-un raport civil absolut), care revine tuturor – de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite.

52. Pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale este componenţa delictului civil. Componenţa delictului civil constituie o totalitate de elemente esenţiale

formulate de legiuitor ca necesare şi suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componenţa delictului civil include următoarele elemente (condiţii): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăţia.

53. Acestea sunt condiţiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiţii. Dacă legea modifică sau restrânge cercul condiţiilor necesare pentru angajarea răspunderii delictuale, suntem în prezenţa unor condiţii speciale.

54. Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecinţele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. În dependenţă de posibilitatea evaluării, deosebim prejudiciu moral şi patrimonial. Fapta ilicită este fapta prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei. Fapta ilicită poate apărea sub forma acţiunii sau inacţiunii. Fapta ilicită apare sub forma inacţiunii în acele situaţii când, potrivit legii, o persoană este obligată să îndeplinească o activitate sau să săvârşească o anumită acţiune. Abţinerea de la îndeplinirea acestei activităţi sau de la săvârşirea acţiunii prevăzută de normele imperative constituie o faptă ilicită.

55. Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecinţa directă a faptei ilicite. La fel, pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăţia autorului faptei ilicite. În materia răspunderii delictuale forma şi gradul vinovăţiei autorului faptei ilicite nu prezintă importanţă pentru determinarea cuantumului despăgubirii, fiind aplicabil principiul reparării integrale a daunei.

56. Potrivit art. 2005 alin. (1) Cod civil, comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăție, iar în cazurile expres prevăzute de lege, fără vinovăție, de către administratorul, salariatul său sau o altă persoană subordonată comitentului (prepus) în funcțiile care i s-au încredințat.

57. Raportând prevederile legale menționate la circumstanțele speței, este de menționat că potrivit procesului – verbal nr. C-2021-PVA-93 privind cercetarea accidentului de muncă grav, în afară de reclamant, au fost găsiți vinovați de producerea accidentului de muncă din ***** și de încălcarea prevederilor actelor normative din comeniul muncii: Veșca Rodica, maistru secția termoenergetică, care a efectuat insuficient controlul îndeplinirii lucrărilor de către lucrătorii din subordine, și Patrș Victor- șef secție de producere nr.1, care nu a asigurat întreținerea și exploatarea corespunzătoare a echipamentului de lucru și a admis exploatarea ventilatorului fără dispozitiv de protecție.

58. În acest context, se constată vinovăția civil delictuală a SA “Bucuria”, or, Patraș Victor prin neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de muncă, încălcarea cerințelor minime de securitate și sănătate aplicabile echipamentului de muncă din Hotărârea de Guvern nr. 603 din 11-08-2011, a cauzat reclamantului prejudiciul care urmează a fi reparat de către pârât, or acesta răspunde pentru fapta prepusului său.

59. Instanța de judecată atestă că, indemnizația unică trebuie să fie justă și să corespundă realității.

60. Potrivit art. 18 alin. (1) și (4) din Legea nr. 186 din 2008 securității și sănătății în muncă, lucrătorului căruia i s-a evaluat procentul capacităţii de muncă păstrată ca urmare a

unui accident de muncă sau a unei boli profesionale i se plăteşte, din contul unităţii care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională, pe lîngă despăgubirea stabilită de lege, o indemnizaţie unică, luîndu-se ca bază salariul mediu lunar pe ţară, pentru fiecare procent de pierdere a capacităţii de muncă, dar nu mai puţin de un salariu anual al accidentatului. Dacă reducerea capacităţii de muncă sau decesul lucrătorului a survenit în urma unui accident de muncă nu numai din vina unităţii, ci şi a accidentatului, se aplică răspunderea mixtă conform legii şi mărimea indemnizaţiei unice se reduce în dependenţă de gradul de vinovăţie a accidentatului.

61. Sub acest aspect, instanța de judecată subliniză că, atât poziția participanților la proces, cît și înscrisurile probatorii administrate la materialele cauzei denotă în mod cert și incontestabil că, reclamantul împreună cu Veșca Rodica și Patraș Victor, salariați a SA "Bucuria" au contribuit la producerea accidentului de muncă, în urma căruia Mocanu Victor a pierdut capacitatea de muncă în proporție de 15%. Vina reclamantului constă în prezentarea acestuia la locul de muncă în stare de ebrietate, fapt confirmat prin rezultatul analizei sîngelui la alcool nr. 170 din 02.07.2021, în sîngele cet. Mocanu Victor depistându-se 1,17 g/l alcool etilic.

62. Astfel, instanța de judecată consideră că accidentul de muncă s-a produs nu numai din vina unității, ci și a accidentatului, ceea ce generează apariția răspunderii mixte.

63. Așadar, prin Hotărârea Guvernului nr. 923 din 22.12.2020 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2021, s-a aprobat cuantumul salariului în mărime de 8716 lei. Astfel, salariul mediu lunar de 8716 lei pentru fiecare procent de pierdere a capacității de muncă, procentul fiind de 15%, raportat la gradul de vinovăție a accidentatului9 vinoveți a fost recunoscut reclamantul și 2 angajați ai pîrîtului), îndreptățește reclamantul la o indemnizație unică în mărime de 87160 lei, potrivit calculelor reclamantului.

64. Sintetizînd cele expuse supra, instanța de judecată consideră oportun a admite pretenția reclamantului și a încasa din contul pârâtului SA "Bucuria" în beneficiul lui Mocanu Victor, suma de 43 580 lei cu titlu de indemnizație unică pentru reducerea capacității de muncă în urma accidentului de muncă, ce constituie diferența dintre suma necesară a fi achitată și cea achitată.

65. *Cu referire la pretenția reclamantului, Mocanu Victor, privind încasarea sumei de ***** lei cu titlu de compensație viageră pentru venitul ratat începând cu ***** ***** până la schimbarea situației, instanța de judecată o consideră întemaiată, din următoarele motive.*

66. Potrivit art. 1 alin.(1) din Legea nr. 278 din 11-02-1999 privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaţilor în urma mutilării sau a altor vătămări ale sănătăţii în timpul exercitării obligaţiunilor de serviciu, prezenta lege stabileşte modul de recalculare a sumei iniţiale, stabilite conform legislaţiei în vigoare, de compensare a pagubei cauzate persoanelor care şi-au pierdut capacitatea de muncă în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, precum şi persoanelor care au dreptul la recuperarea pagubei în cazul pierderii întreţinătorului, ca mecanism permanent de recuperare, în baza salariului mediu lunar pe ţară, a pierderilor suportate de acestea.

67. Iar art. 2 alin. (1) din aceeași lege statuează că, în sensul prezentei legi, suma inițială de compensare a pagubei înseamnă o parte din salariul mediu lunar pe care persoana vătămată l-a avut în ultimele 12 luni calendaristice înainte de accidentul de muncă sau de constatarea bolii profesionale, calculată în funcţie de procentul pierderii capacităţii de muncă.

68. În conformitate cu prevederile art. 2028 alin. (1) și (2) Cod civil, în caz de vătămare a integrităţii corporale sau de altă vătămare a sănătăţii, autorul prejudiciului are obligaţia să compenseze persoanei vătămate salariul sau venitul ratat din cauza pierderii sau reducerii capacităţii de muncă, precum şi cheltuielile suportate în legătură cu vătămarea sănătăţii – de tratament, de alimentaţie suplimentară, de protezare, de îngrijire străină, de cumpărarea unui vehicul special, de reciclare profesională etc. Determinarea salariului sau venitului ratat din cauza vătămării integrităţii corporale sau altei vătămări a sănătăţii se efectuează conform art. 2029 și 2030

69. Potrivit art. 2029 alin. (1) Cod civil, despăgubirea pentru salariul sau venitul ratat se stabilește pe baza venitului mediu lunar net din muncă sau altă activitate a persoanei vătămate din ultimul an înainte de pierderea sau reducerea capacității sale de muncă ori, în lipsă, pe baza venitului lunar net pe care l-ar fi putut realiza, ținîndu-se seama de calificarea profesională pe care o avea sau ar fi avut-o la terminarea pregătirii pe care era în curs să o primească.

70. Raportând normele legale citate mai sus la circumstanțele cauzei, instanța de judecată constată că, în confomitate cu Adeverința nr. 146 din 21.11.*****, eliberată de către SA “Bucuria” cu privire la salariu și alte venituri ale lui Mocanu Victor (f.d. 45), venitul net pe care l-a avut Mocanu Victor în ultimele 12 luni calendaristice înainte de producerea accidentului de muncă, adică perioada iunie 2020-mai 2021, constituie 55999, 95 lei. Astfel, venitul net lunar constituie 4666,66 lei. Așadar, suma compensației calculată în funcție de procentul de pierdere a capacității de muncă, va constitui ***** lei(4666,66 lei x 15%).

71. Sintetizînd cele expuse supra, instanța de judecată consideră oportun a admite pretenția reclamantului și a încasa din contul pârâtului SA “Bucuria” în beneficiul lui Mocanu Victor, suma de 699, 99 lei lunar cu titlu de compensație viageră pentru venitul ratat în urma accidentului de muncă, începând cu ***** ***** și până la schimbarea situației.

72. *Cu referire la pretenția reclamantului, Mocanu Victor, privind încasarea prejudiciului moral în sumă de ***** lei, instanța de judecată o consideră parțial întemeiată, din următoarele motive.*

73. Conform art. 2036 alin.(1) şi (2) Cod Civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

74. Alin.(1) şi (2) art. 2037 Cod Civil stipulează că, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

75. Prin noţiunea de prejudiciu moral se înţeleg suferinţele psihice sau fizice cauzate prin acţiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparţin persoanei din momentul naşterii sau la bunurile dobândite prin lege, viaţa, sănătatea, demnitatea şi reputaţia profesională, inviolabilitatea vieţii personale, secretul de familie şi personal, prin fapte ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale.

76. Unul din criteriile determinative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echităţii, care exprimă că suma adjudecată trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirii trebuie stabilit astfel, încît acesta să aibă efect compensator şi nu trebuie să constituie nici sumă excesivă şi nici venit nejustificat. Scopul sumei stabilite cu titlu de satisfacţie echitabilă este exclusiv de a-i acorda reclamantei o reparaţiune pentru prejudiciul pe care aceasta l-a suferit, ce constituie o consecinţă a încălcării constatate.

77. Având în vedere circumstanțele de fapt, raportate la normele de drept citate supra, instanța de judecată va dispune încasarea din contul pârâtului SA "Bucuria" în beneficiul lui Mocanu Victor, a prejudiciului moral în sumă de 10 000 (zece mii) lei.

78. Instanța de judecată, reține că, la determinarea cuantumului prejudiciului moral, a ținut cont atât de încălcarea drepturilor reclamantului, cât și de gradul de neliniște și retrăirile acestuia și suferințele acestuia, motiv din care instanța de judecată consideră că, suma de 10 000 lei, constituie o compensare rezonabilă și echitabilă a prejudiciului moral. Or, examinând în cumul toate probele în coraport cu circumstanțele de drept și de fapt indicate supra, se constată că, suma de 10000 lei acordată reclamantului Mocanu Victor cu titlu de prejudiciu moral, este suficientă pentru a repara atingerea adusă reclamantului.

79. Astfel, instanța de judecată conchide că, pretenția reclamantului, Mocanu Victor privind încasarea prejudiciului moral în partea ce excede suma de 10 000 lei, este neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă.

80. *Referitor la pretenția privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța de judecată reține că:*

81. Conform art. 96 alin. (1) și alin.(1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

82. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

83. În conformitate cu bonul de plată nr. 332721 (f.d. 13) și bonul de plată nr. 332724 (f.d. 14) Mocanu Victor a achitat avocatului Veaceslav Nemerenco suma totală de ***** lei pentru serviciile de asistență juridică prestate de ultimul.

84. Pornind de la practica și jurisprudența dezvoltată de CtEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

85. Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și

durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

86. Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

87. La acest capitol, urmează a fi indicat că în cadrul cererii de chemare în judecată, reprezentanții reclamantului, avocatul Veaceslav Nemerenco a indicat că suma în mărime de ***** lei achitată pentru serviciile juridice în prezenta cauză civilă constituie onorariul avocaților pentru întâlnirile cu clientul, studierea speței, analiza cadrului legal incident speței, întocmirea și expedierea notificărilor, depunerea cererii de chemare în judecată și participarea în cadrul ședințelor de judecată.

88. Ca urmare a celor expuse supra, luînd în considerație că prezenta pricină civilă nu este de o complexitate sporită, cererea de chemare în judecată are un conținut tipizat, precum și numărul ședințelor de judecată, instanța de judecată consideră oportun încasarea din contul pârâtului SA “Bucuria”în beneficiul reclamantului, Mocanu Victor, suma în mărime de ***** (*****) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

89. *Referitor la încasarea taxei de stat, instanța de judecată menționează că:*

90. În acest context, urmează a fi subliniat că conform art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

91. Din dispoziția art. 94 alin.(1) al aceluiași act normativ, rezultă că, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

92. Potrivit pct. 1.1.6 din anexa nr. 2 al Legii taxei de stat, reclamantul este scutit de plata taxei de stat.

93. De la plata taxei de timbru, aceste categorii de litigii nu se scutesc.

94. Potrivit art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

95. Astfel, luînd în considerație că cerința privind privind repararea prejudiciului material și moral, a fost admisă parțial, instanța de judecată consideră oportun încasarea din contul SA ”Bucuria” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de ***** bani și taxa de timbru- 200 (două sute) lei în beneficiul judecătoriei Chișinău

96. Sintetizând cele expuse mai sus, examinând probatoriul administrat la dosar, instanța reiterează că cererea de chemare în judecată înaintată de Mocanu Victor către SA ”Bucuria” privind repararea prejudiciului cauzat în urma accidentului de muncă, este întemeiată și urmează a fi admisă parțial.

97. În baza celor expuse, în conformitate cu prevederile art.94, 96, 239-240 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ș t e :

Se admite acțiunea parțial.

Se constată vinovăția civil delictuală a S.A.”Bucuria” în producerea accidentului de muncă din 25 iunie 2021.

Se încasează de la Societatea pe Acțiuni ”Bucuria”(IDNO *****) în beneficiul lui Mocanu Victor suma indemnizației unice în legătură cu pierderea capacității d e muncă în urma accidentului de muncă produs la data de *****, în mărime de ***** (*****) lei.

Se încasează de la Societatea pe Acțiuni ”Bucuria”(IDNO *****) în beneficiul lui Mocanu Victor compensația viageră pentru venitul ratat în urma accidentului de muncă, în mărime de ***** bani lunar, începînd cu ***** ***** și pînă la schimbarea situației.

Se încasează de la Societatea pe Acțiuni ”Bucuria”(IDNO *****) în beneficiul lui Mocanu Victor prejudiciul moral în mărime de ***** lei și cheltuielile de asistență juridică—*****(*****) lei.

În rest, cerința privind încasarea prejudiciului moral în sumă de *****lei, se respinge ca fiind neîntemeiat.

Se încasează de la Societatea pe Acțiuni ”Bucuria”(IDNO *****) în beneficiul statului taxa de stat în mărime de ***** bani și taxa de timbru- 200 (două sute) lei în beneficiul judecătoriei Chișinău.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data emiterii dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președinte de ședință, Judecător: Mazur Nadejda